

ΠΡΩΤΑ ΣΧΟΛΙΑ ΓΙΑ ΤΟΝ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟ

Σύμφωνα με τον Προϋπολογισμό του 2003 η δημοσιονομική πολιτική πρέπει να επιδιώκει μεταξύ άλλων :

- τη νομισματική σταθερότητα και τη συνέχιση της δημοσιονομικής εξυγίανσης

και

- τη διατήρηση υψηλών ρυθμών ανάπτυξης.

Το ερώτημα συνεπώς είναι: Προωθούνται αυτοί οι -σωστοί- στόχοι με τον Προϋπολογισμό που κατατέθηκε; Και το δεύτερο, εξίσου σημαντικό, ερώτημα είναι: Πόσο ρεαλιστικός και αξιόπιστος είναι ο νέος Προϋπολογισμός;

1. Ο πρώτος τομέας αφορά τη δημοσιονομική εξυγίανση και το σταθεροποιητικό χαρακτήρα του Προϋπολογισμού. Εδώ το κρίσιμο ζήτημα παραμένει: *οι δαπάνες*. Οι πρωτογενείς δαπάνες προβλέπεται ότι θα αυξηθούν με ρυθμό 6%. Αυτό αποτελεί βελτίωση έναντι της αύξησης 8,4% που τελικά σημειώθηκε το 2002. Πρέπει όμως να υπενθυμισθεί ότι ο αρχικός στόχος για τις δαπάνες το 2002 ήταν 6,1%. Με άλλα λόγια η «δημοσιονομική πρόθεση» για το 2003 δεν είναι πιο αυστηρή απ' ό,τι για το 2002, ενώ θα έπρεπε. Διατηρεί τις δαπάνες ως ποσοστό του ΑΕΠ στο 20%, ενώ θα έπρεπε να τις έχει περιορίσει.

2. Η «αναταξινόμηση» των μεγεθών του Προϋπολογισμού, με βάση τους νέους όρους της EUROSTAT, είχε ως αποτέλεσμα:

α. Τη μετατροπή των προϋπολογισμών των δύο τελευταίων ετών από πλεονασματικούς σε ελλειμματικούς

β. Τη μεγάλη αύξηση του δημοσίου χρέους ως ποσοστού του ΑΕΠ.

Τα δεδομένα αυτά επηρεάζουν τους στόχους και για το 2003. Για να συνεχισθεί η τάση μείωσης του δημοσίου χρέους (που με τις νέες

μετρήσεις φτάνει το 107% του ΑΕΠ το 2001 και το 105,3% του ΑΕΠ το 2002) απαιτούνται τώρα υψηλότερα πρωτογενή πλεονάσματα. Η τάση όμως του πρωτογενούς πλεονάσματος είναι αντίθετη: Από 7,3% του ΑΕΠ που ήταν το 2001 περιορίζεται σε 6,2% το 2002 και για το 2003 προβλέπεται περαιτέρω μείωση στο 5,9%.

Με τους ρυθμούς αυτούς απομακρύνεται η προοπτική επίτευξης του εθνικού στόχου μείωσης του δημοσίου χρέους στο 60% του ΑΕΠ μέχρι το 2010, όπως προβλέπει άλλωστε και το Πρόγραμμα Σταθερότητας και Ανάπτυξης.

3. Δύο στοιχεία του Προϋπολογισμού θα μπορούσαν να έχουν θετική επίδραση στην ανάπτυξη, αν τελικώς διατηρηθούν και δεν αναθεωρηθούν. Το πρώτο είναι η μεγάλη προβλεπόμενη αύξηση των δαπανών του Προγράμματος Δημοσίων Επενδύσεων (12,9%). Σημειώνεται όμως και εδώ η απόκλιση του 2002, όταν οι δαπάνες που τελικά πραγματοποιήθηκαν ήταν πολύ μικρότερες απ' αυτές που είχαν προϋπολογισθεί (από 8948 εκ. ευρώ σε 7898 εκ. ευρώ). Το δεύτερο δεδομένο είναι οι μεταβολές στο φορολογικό σύστημα που ενσωματώνονται στον Προϋπολογισμό και μπορεί να έχουν θετική επίπτωση στην οικονομική δραστηριότητα επιχειρήσεων και εργαζομένων.

Συνοψίζοντας: 4. Ο Προϋπολογισμός του 2003 βασίζεται σε υποθέσεις που υπόκεινται σε υψηλό βαθμό αβεβαιότητας. Είναι συνεπώς πιθανόν να υπάρξουν σημαντικές αναθεωρήσεις και αποκλίσεις στη διάρκεια της εκτέλεσης. Η εμπειρία του 2002 είναι χαρακτηριστική, τόσο με τις αναθεωρήσεις σε κρίσιμα μεγέθη, όσο και με τις υπερβάσεις στον τομέα των δαπανών: Οι δαπάνες για αποδοχές προσωπικού παρουσίασαν υπέρβαση 211 εκ. ευρώ. Οι δαπάνες για ασφάλιση περίθαλψης 116 εκ. ευρώ. Οι λειτουργικές και λοιπές δαπάνες 170 εκ. ευρώ. Έτσι, οι συνολικές δαπάνες που είχαν προϋπολογισθεί να αυξηθούν κατά 6,1% αυξήθηκαν τελικά κατά 8,4%.